

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50—
četrtletno . . . K 6.75—
mesečno . . . K 2.10—
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (insetate)** se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 73.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 1. aprila 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Slovenski naprednjaki v vladnem taboru?

Naj govore najprej citati iz »Narod. Dnevnika« in »Slovenca«! Pisali smo v sredo na uvodnem mestu v članku »k Šusteršičevemu govoru« med drugim sledeče: »Dosedanje delo naših klerikalnih poslancev nam je prineslo le narodno in gospodarsko škodo. Hrvaško-ogerska konkurenca uničuje našo vino in živinorejo, zaprte meje draže kruh ubožnejšim in škodujejo neizmerno lesnemu izvozu. V narodnem oziru nazadujemo povsod: kakor lačne kobilice lezejo v naše dežele nemški uradniki, trgovci in podjetniki...« »Slovenec« je pa posnel to mesto sledeče: »(N. D.) napada namreč — opozicijo Slovanov! Pravi, da je dosedanja politika odpora zoper vladno prinesla Slovincem le škodo. Hrvaško-ogerska konkurenca itd. Nadaljnje naše kritike lanske obstrukcije si »Slovenec« ni upal ponatisniti... Kakor bo našim bralcem še v spominu, smo v sredo ostro grajali Šusteršičeve lažnjive napade na Ploja in Zvezo južnih Slovanov ter dali izraza svojemu začudenju, da načelnik vsemogočne sloven. ljudske stranke ne najde na običnem zboru vladajoče politične organizacije drugih besed ko zmerjanja in psovk. Končali smo: »Vsak Šusteršičev nastop, vsak novi čin klerikalnih vodjev kaže samo nove politične lumparije in odpor zavednih, samostojnih slovenskih mož pred tako »politiko« je vedno večji. Naše slovensko ime je bilo vedno pošteno, čemu bi si ga dali umazati in oblatiti za vso bodočnost?« »Slovenec« pa piše: **Opozicijo zoper vladno** skuša ta list tudi s tem ožigosati, da piše: »Naše slovensko ime itd.« — Na isti način je potvoril »Slovenec« tudi naš citat o Uderžalu in njegovi izjavi v »Venkovu«.

Kaj je hotel s tem »Slovenec« doseči? Dokazati to, kar smo zapisali na čelu članka: dokazati, da smo slov. naprednjaki v vladnem taboru! Kako se mu je ta dokaz s citati iz »Nar. Dnevnika« posrečil, kaže prvi odstavek... Klerikalcem je namreč sila, sila neprijetno, da smo začeli kritično motriti dosedanje »uspehe« Slovenske jednote in smo grajali, kar se nam je zdelo graje vredno. Ne vežejo nas v prvi vrsti strankarski in portfeljni oziri kakor klerikalce temveč blagor naroda. Stem, da nas hočejo klerikalci oblatiti in razkričati na tako perfiden in nepošten način, kažejo samo, koliko jim je do tega, da zakrijejo lastne grehe in žalosten fijasiko svoje politike... Trditev, da nam je do »vladnega ovs«, katero je »Slovenec« z zgoraj navedenimi citati »utemeljil«, je pač le posledica lastnih želj in misli: wes das Herz voll ist, geht der Mund über.

Kdo skuša razbiti slovansko solidarnost, to je dokazal baš Šusteršič v Mariboru s svojimi nepoštenimi napadi na Zvezo južnih Slovanov in to dokazuje »Slovenec« danzadnevom... Dolžiti nas zaradi opravičene kritike političnih dejanj Slovenske jednote, vladinovstva in narodnega izdajstva je naravnost — smešno. Verjamemo radi, da živi po ljubi Sloveniji mnogo, mnogo političnih kalinov, ki prav radi nasedajo na take limance, ker ne mislijo ne naprej ne nazaj. S takimi ljudmi je lahko politizirati... Toda skrbeti moramo zato, da se zdrava kritika tudi pri nas udomači, tembolj ker mora biti vsak političen korak osobito večine in vladajoče slov. stranke premišljen, odločen in — pošten. Komaj mesec dni je tega, kar je bivši minister dr. Fort na shodu v Časlavi kar najostreje grajal sedanjost politiko »Sloven. jednote« na Dunaju in ji je očital, da je doživela žalosten fijasiko... Istega mnenja so češki naprednjaki in radikalc, celo agrarci so nezadovoljni s Sloven. jednoto, kakor jasno kaže baš — Udržalova izjava. Ali so to sami vladinovci? Tega si menda niti »Slovenec« pri vsej svoji široki vesti ne bode upal trditi.

Značilen za poštenost in politično moralo »Slovenčevcev« je sklep polemične notice proti »Narod. Dnevniku« in tako izvrstno posrečenega dokaza, da stojimo slov. naprednjaki v vladnem taboru. »Slovenec« pravi z ozirom na ta svoj »dokaz«: »To je narodnost naših cirilmetodarjev, to je njihov boj proti germanizaciji, to so cilji in smoter ultranarodnjakov. Slovensko ljudstvo vas pa pozna in sami zadosti skrbite za to, da ste vsak dan pred slovenskim ljudstvom bolj umazani!« Ali je kedaj kdo lepše karakteriziral samega sebe?

Politična kronika.

RUSKI LISTI OB KONCU FINSKE AUTONOMIJE.

Ruskonacionalni listi navdušeno pozdravljajo carjev manifest glede Finskega. »Novoje Vremja« pravi, da je dan publikacije tega manifesta jeden najznamenitejših v ruski monarhiji. Gospodar ruske zemlje je priporočil dumi in državnemu svetu veliko delo združenja ruske države. Teh dvoje korporacij mora (!) in bode izvršilo to delo glede Finskega prav kmalu do vseh podrobnosti in to tem gotoveje, ker se Fincem z manifestom ne zgodi nobena krivica... Saj si obdrže autonomijo v notranjih zadevah, ki je mnogo širja, kakor jo imajo na primer Bavarci, Saksonci, Virtemberžani in druge nemške države, v katerih vladaajo starejše vladarske rodbine kakor isti

Hohencolernci... Mislimo, da če ima Nemčija, Švica, Avstro-Ogerska Združene države skupne drž. naloge in vprašanja, jih ima tudi nedeljiva ruska država. Manifest računi ravno s to potrebo... Glede postopanja ruske vlade proti Fincem je človek lahko tudi drugega mnenja in dvomimo, če se bode »N. V.« posrečilo prepričati evrop. javnost, da omenjeni manifest ne pomenja — prostega nasilstva.

POLJAKI O PREOSNOVI VLADE.

Krakovski »Czas« poroča po neki dunajski informaciji, da je preosnova kabineta odložena v daljšo bodočnost. Še le po Binkoštih se bode poskusilo doseči delazmožnost češkega deželnege zbora in potem še le bode možno govoriti o promeni v kabinetu, ker mora biti novo ministerstvo sad sporazuma med vsemi strankami. Zato vlada misli samo na dopolnitev sedanjega kabineta s češkim in nemškim ministrom krajanom, ker rabi Bienerth za nadaljnja pogajanja posredovalcev... Zdi se nam, da tako — ne bo šlo.

OGERSKI RUMUNI SE PRIPRAVLJAJO NA VOLITVE.

Dne 5. aprila so sklicali bivši rumunski državni poslanci Pap, Lukaciu in Mihali shod rumunskih zapupnikov v Sibinj. Govorilo se bode v volilnem manifestu in o kandidaturah.

SLIČICA IZ BELGIJSKEGA ŠOLSTVA.

Kako je Belgija v času 30 letne klerikalne vlade »napredovala«, kaže sledeče poročilo: V Flandriji so nekateri kraji s 70% analfabetov. Z neke tamošnje šole je prišel v javnost urni red, ki je bil za ponedeljek 3. jan. 1900 (5. 6. in 7. šolsko leto) sledeč: 1. Jutranja molitev, 10 zapovedi, rožni venec, evangelij. 2. Računstvo. 3. Rožni venec. 4. Odmor. 5. Rožni venec. 6. Zemljepis. 7. Litanije Matere božje. 8. Rožni venec. (Moli se vsakokrat eno skrivnost.) Konec ob 11. uri 30 minut. — Uspehi takega »poduka« so nedvomni kakor kaže zgoraj naveden odstotek analfabetov. Take šole so tudi najvišji cilj slovenskih klerikalcev. Ljudstvo bi potem vsaj ostalo vzorno nemumno...

OBSTRUKCIJA V HRVAŠKEM SABORU.

Včeraj so vložili frankovci v hrvaškem saboru 19 nujnih predlogov v svrhu obstrukcije. Frankovci trde, da obstruirajo proti volilni reformi, v resnici pa hočejo onemogočiti delovanje sabora, v katerem ima sedaj koalicija večino. Vendar pa je poslovnik hrvaškega sabora precej strog in se nujni predlogi razpravljajo vedno po dnevnem redu.

LISTEK.

Hromec.

Češki spisal J. S. Machar. — Poslovenil T. L. Konec.

K uradnikovim so prihajali stariši obeh dijakov, vedno s kakimi darovi, tuptam starejša dama, prijateljica gospodinj, včasih kak častilec gospodičin, ki jo je pa kmalu zamenjal z drugimi. Urban se jih je je veliko spominjal...

Dan na dan se je dvignil okoli devete ure roj golobov in letel v veliki spirali po zraku. Če je svetilo solnce, so se bliskale peruti in prsa kakor srebro. Urban jih je preštel, bilo jih je dvajset. Poznal je vsakega posameznega, opazil takoj, ako je bil samo en manj in kateri manjka. Ob desetih se je njih spirala vedno bolj nižala in slednjič razšla...

Na strehi nasprotne hiše je cvrlikalo vsako jutro nekoliko vrabcev. Pomladi in poleti so bili precej čedni in so se preganjali veselo po grebenu, v zimskih mesecih pa so sedeli nepremično na dimnikih, umazani in začrneli, in njih jednolično cvrlikanje je zvenelo kakor obupna melodija bede.

Jedenkrat na dan je prišel po strehi črn maček. Šel je gledajoč okoli sebe s smaragdovimi očmi in polagal resno pozvedujoč svoje tačice po opeki. Kadar je videl vrabce, se je ustavil in gledal uprto, vrabci so z ropotom in krikom odleteli in maček je odšel moško in resno v jedno podstrešno okno.

Hromec je opazoval vsak dan vršek topola, ki se je videl nad streho. Robje njegovega lista so se svetili v solnčni zarji kakor srebro. Listi so treptali ves dan. Na jesen so polagoma orumeneli in padali na streho. Po vsaki viharini noči jih je izginilo znatno število, dokler niso jednega dne štrlele samo gole veje v zrak. Prišla je zima, na topolu se je ugnjezdil sneg, ki se je igral ob solnčnem vzhodu z barvami. Včasih je sedlo nanj nekoliko krakajočih

vran, sneg je padal v kosih z zibajočih se vej. Zimske večere je sedelo na vršku nekoliko cvrlikajočih senic. Pa prišla je pomlad; v aprilu se je gugal vrh v tulečem vetru, posut s sivimi popki, ki so rasli in zeleneli, potem je poganjalo listje in topol je bil zopet zelen. — Tako se je ponavljalo leto za letom.

Pod pristrešjem nasprotne hiše je stalo lastavičje gnezdo. Urban si je mislil vselej spomladi, da pozna njegove prebivalce. Prileteli sta dve lastavici, sezidali gnezdo, imeli rodovino; najprej so gledale iz gnezda gole glavičke z odprtimi rujavimi kljunčki. Bile so lačne in neprestano sta jih krmila stara. Glavičke so se črnile, rasle in mlo ščebetale. Prišel je čas prvega izleta za mladiče, ti izleti so se ponavljali, rodovina pa je živela še vedno skupaj, nekoč je zopet zletela — in vrnila sta se samo stara dva. Sedla sta v gnezdo, molela glavici ven in dolgo žalostno ščebetala. Krog sv. Vavla sta krožila dolgo, dolgo okoli gnezda — potem pa odletela... Na spomlad sta prišla zopet in zopet se je ponavljalo kakor lani...

Vsako soboto popoldne je slišal Urban igrati na ulici lajno. Poznal je že vse njene pesmice, žvižgal in tolkel takt z bergljo ob tla, in če je zaslišal kako novo, se je razveselil...

Tako je posedal, opazoval in se zabaval cele popoldneve. Opoldne je prinesla postrežkinja obed, najedel se je in spregovoril veliko besedo o vsakdanjih potrebah. Ko je odšla, se je zapeljal k oknu in opazoval dalje...

Časopisov ni bral, novic o zunanjem svetu ni sprejemal, ker ni čutil nobene potrebe. To, kar je videl, mu je zadostovalo.

In zopet je kadil in sedel do večera pri oknu. Zrl je na nasprotno hišo, na streho, na topol, na oblačke, plavajoče po nebu in pušil. Spremembe, katere so prinašali letni časi, ga niso žalostile. Vedel je vse naprej, kaj se zgodi, kaj mu zgine v tem ali onem času z obzora njegovega sveta, kaj dobi v nadomestilo in kratkočasil se je s tem.

Če je po zimi zmrznilo okno, je opazoval ledene cvetke na steklu. Kadar je bila zima zelo huda, vozil se je okoli peči in gledal slike na steni, ali pa je odprl vrata in zrl v plamen.

Če je opazil kje muho, ki je ostala v sobi od poletja, jo je opazoval četudi celi dan. Nasul ji je sladkorja na mizo in gledal, kako poželjivo približuje oslabei in utrujeni mrčes svoje sesalo do sladke hrane. Gledal je za njo po sobi, kako leta, tam seda, vozil se v naslonjaču za njo in jo za trenutek gonil z bergljo.

In za zimo je prišla zopet pomlad... Nobena sprememba ni ušla pozornosti hromčevi.

Videl je, kako se mlada rudečelasa gospa nasproti spreminja, da se mož še nežnejše obnaša proti njej kakor prej, kako so jednega dne zastrli tam okna z neprodinimi zagrinjali...

Drugega dne je zaslišal jok novorojenega otroka...

Čez nekaj dni je zagledal mlado modrooko dojkico z dojencom na roki... dete je bilo podobno mlademu očetu...

Opazil je tudi v uradnikovem stanovanju pogostejše in pogostejše postarnega gospoda... Spoznal je, da je častilec suhe gospodične... bil je zvest... slavila se je svatba. Stari uradnik, oče nevestin, si je posadil tega dne nov klobuk na svojo golo glavo.

In tako je plulo življenje...

Bilo je ravno zjutraj nekega deževnega poletnega dne. Nasprotna streha je bila kakor oblokana, potočki vode so se stekali med opeko v žleb. Vrabci so se stiskali k dimniku, iz katerega se je vlačil dim nizko po strehi. Mlada rudečelasa gospa se je igrala pri oknu z dečkom. Tudi gospa uradnikova je sedela v beli čepici pri oknu in pletla nogavico. Oba študenta sta bila doma, pohajala po sobi in se učila iz knjig, katere sta držala v rokah.

V sobo je stopila postrežkinja. Hromec se je ozrl in gledal začudeno na njo, ker ni bil tega navajen.

Dnevna kronika.

v Volitev novega zagrebškega župana bo prihodnji torek. Kakor smo že poročali, bo najbrž izvoljen arhitekt Holjac.

v Imenovanje. Sekcijskim šefom in generalnim ravnateljem zemljiškodavčnega katastra je imenovan g. dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, dozdaj min. svetnik v fin. ministerstvu.

v V Splitu delajo obširne priprave za zgradbo novega poslopja za obrtno šolo. Stala bo pol milj. kron. Vlada je dala 166.000 kron.

v Slovesna otvoritev nove realke v Splitu, veličastne stavbe, se je izvršila včeraj ob navzočnosti dalm. namestnika in drugih visokih oseb. — Stavba je ena najmodernejših urejenih šolskih stavb v Avstriji. Ima 12 dvoran za predavanja, 2 amfiteatralni dvorani, dvorano za gimnastiko, dvorano za modeliranje, za risanje, dve terasi, teraso za observatorij itd. Stavba je stala čez 400.000 kron. Split se krasno razvija in postaja najmodernejšo dalmatinsko mesto.

v Socijalisti na Hrvatskem so začeli izdajati za kmetsko ljudstvo nov časopis „Narodna volja“.

v Glavno zastopstvo zveze delodajalcev na Danskem je sklenilo z 2. aprilom izključiti od dela vse člane „delavske zveze“. Izključenih bi imelo biti potemtakem krog 10.000 delavcev. Socijalna demokracija je storila odločne korake proti temu činu. —

Dopisi.

Občni zbor ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Mariboru se je vršil 22. sušca t. l. v restavraciji Narodnega doma. Predsednik dr. Anton Medved otvoril občni zbor, pozdravi vse navzoče ter pravi, da mu je čast, stati na čelu take podružnice, kakor je mariborska in podeli besedo gosp. tajniku Majerju, ki je prečital zapisnik lanskega občnega zbora. Iz poročila o delovanju letošnjega leta smo sprevideli, da je ta podružnica na Štajerskem najkrepkejšo delovala, ker izkazuje nad 3000 K dohodkov. 6. rožnika ste priredili obe podružnici skupno veliko Ciril-Metodovo slavnost v vseh prostorih Narodnega doma, ki je dala lep dobiček. Tu so nastopili otroci slovenskega otroškega vrtca. „Südmarkovci“ so se isti dan radovali v Gradcu na 20 letnici „Südmarke“ in nabrali za nemško šolo pri Sv. Lenartu komaj 257 kron, a naša slavnost je dala družbi čistih 1718 kron 53 vin., kar je bil gotovo najkrasnejši odgovor.

Da se v Mariboru ne govori samo o narodnosti ampak tudi uspešno dela, kaže dejstvo, da smo dosegli v preteklem času tri diplome v Narodnem domu in eno v gostilni „pri pošti“, skupaj torej štiri. Vse to se je doseglo po vinarstvih darovih, malenkosti, ki pa danes, ko gledamo na steno, na diplomu, okrašeno z velikimi številkami 1000, niso več malenkosti, danes je to svota po pregovornu, zrno do zrna pogača... Razun nabiralnika v Narodnem domu in „pri Pošti“, ima podružnica v oskrbi še tri in sicer pri g.

Čolniku, gosp. Rapocu in gospej Šparović v Podovi. Tudi pri Rojkotu v Hočah je bil nabiralnik in je bila v njem že precejšnja svotica, a ga je odne sla zlobna roka. Naročili smo drugega.

Podružnica šteje danes 188 članov in sicer 14 ustanovnih, 160 letnih in 14 podpornih. Davkoplačevalcev je 26. Ker je g. Weixl založil društveno blago, se sedaj podružnica s tem ne peča toliko kakor poprej. Odbor je imel 8 sej in je sklenil, da ustanovi v okolici Ciril-Metodove podružnice. Posrečilo se je v Framu, za Studence pa so pravila že predložena.

Konečno omenja g. tajnik, da vkljub temu, da se je storilo toliko, je še za naš Maribor vse premalo. Še je veliko Slovencev, ki še niso člani podružnice in pričakovati je, da pristopijo i ti, da se spopolnijo naše vrste v obrambo.

Po tem poročilu poroča tajnica ženske podružnice gđ. Mara Koprivnikova o delovanju te podružnice. Blagajnica ga. dr. Poljančeva pa poroča, da je imela podružnica 714 K 06 vin. dohodkov. Največ je vrgla opereta Tičnik (180 K) in burka „Bratranec“. Ker je ženska podružnica priredila skupno z moško podružnico veliko slavlje 6. rožnika 1909, so ti dohodki v izkazu blagajnika moške podružnice. Obe podružnici hodita itak z roko v roki v brambo slovenske mladine.

G. blagajnik Voglar je poročal o stanju blagajne. Članarina znaša za vse kraje skupaj 440 kron 10 vin. Podružnica ima 15 pokroviteljev. Doneski nabiralnikov znašajo 693 K in sicer v Narodnem domu 518 K (za čas svojega obstanka 1006 K in imamo za to 5 diplom). V gostilni pri „Pošti“ je dal nabiralnik 139 (za ves čas obstanka 249 K, ter dobil zato diplomu). Za majhno gostilno je to velika vsota in se je zahvaliti zato Marici Koprivčevi. Nabiralnik pri g. Rapocu je dal 12 K. pri g. Čolnikovi gostilni 12 K, v Vrtnikovi trgovini, kjer se je obesil jeseni, 5 K, v Šparovčevi gostilni v Podovi od 1. dec. 1909 5 K. Trgovina Weixlova ga dobi v kratkem. Darila znašajo 266 K. Nabralo se je pri raznih prilikah 168 K 47 vin. Nabrali so posebno gđ. T. Jagodičeva. Marica Posebova in g. Berlič. Narodni davek, ki ga je pobiral gosp. Majer, znaša 320 K. Dohodki slavnosti 6. rožnika so, kakor se je že poročalo 1718 K 53 v., kar znaša skupaj 3628 K 32 v. Stroški podružnic znašajo za vse skupaj 41 K 76 vin., ostali znesek 3570 K 60 v. se je odposlal glavnemu vodstvu v Ljubljano.

Podružnica oskrbuje še razen tega sklad za slovensko šolo v Mariboru. Narastel je ta sklad v zadnjem poslovnem letu na 475 K 63 vin. in znaša danes v skupnem znesku 2053 K 18 vin. V zadnjih mesecih se je pa pričelo novo nabiranje za slovensko šolo v Studencih, kjer nam je tako potrebna. Ciril-Metodova hiša že stoji in želeto je, da bi stala kmalu šola, kjer bi se ne psovalo naših otrok in jim ne zastrupljalo srca in duše, kakor se to dogaja sedaj na šoli, kjer poučujejo učitelji, kakor je Fischer.

Kot odgovor Roseggerju je Maribor postavil na to bojno polje 28 brambovcev in sicer poštarji (6 × 200 K), železničarji (5 × 200 K), „Posojilnica“ (3 × 200 K), skupina dijakov 200 K, „Sokolice“ 200 K, „Klub Narodni Pipec“ 200 K, 2 neimenovana, gg. Veras, dr. Kac, dr. Medved, dr. Rosina, dr. Turner, dr. Pipuš, gospa dr. Voušekova, obitelj Pečetova, gg. Šostarič, inž. Turnšek, vsak po 200 K. Želeti pa bi bilo, da se oglašijo še tudi drugi, in kdor ne premore sam, naj se pridruži tej ali oni skupini, da se nabere čim prej in da se prične z novim.

Priredila se je tudi božičnica v Studencih; iztekla se je prav povoljno in je bilo obdarovanih 218 otrok. Za mladino onih staršev, ki se prosili za slovensko šolo, so se preskrbela potrebna učila in se je obdarovalo s knjigami 114 otrok. V to svrhu je družba sv. Cirila in Metoda prispevala 500 K.

Vzorno poročilo blagajnika se sprejme z živijo klici in se mu na predlog g. dr. Rosine izreče priznanje.

Nato se preide k volitvam. Ženska podružnica je izvolila za predsednico gospo dr. Poljančevu, za podpredsednico gospo dr. Voušekovo, za blagajničarko gospo Omahnetovo in njeno namestnico gđ. Lenartovo, tajnica je gđ. Koprivnikova. Pregledovalki računov sta gospa Olga Schreinerjeva in gospa dr. Pivkova. Kot delegatke h glavni skupščini so bile izvoljene gospe dr. Rosinova in dr. Poljančeva ter gđ. Angela Marinova.

Moška podružnica je izvolila za predsednika g. dr. Antona Medveda, za podpredsednika g. dr. Rosina, tajnika g. Majerja, blagajnika g. Voglarja in njegovega namestnika g. Berliča. Pregledovalca računov sta gg. Bahovec in Pišek. Odposlanci k glavni skupščini so gg. dr. Medved, dr. Rosina, prof. Vreže in Bahovec. Po volitvah poroča g. dr. Pivko o šolskem odseku. Nadalje so govorili g. dr. Poljanec in g. dr. Rosina, ki je v lepih, v srce segajočih besedah vzbudil k delu.

Kot novi vir dohodkov Ciril-Metodovi družbi pa je zavarovanje pri „Prvi češki zavarovalni družbi na življenje“. Nadzornik družbe, g. Tomažič, poroča o tem prav obširno in pravi med drugim, če se zavaruje v teku nekaj let vsaj 50 tisoč Slovencev po 500 kron, se zagotovi družbi 25.000.000 kron, kar je gotovo ogromna svota. In vsak Slovenec lahko žrtvuje na leto po 10 do 15 kron, kar ga stane zavarovalnina. Za to svrhu se jih je že dalo zavarovati 6 Slovencev in se je pridobilo družbi že 6000 K. In izmed teh sta g. dr. Pivko in g. dr. Sernec v Mariboru. Želeti je, da bi se Slovenci poprijemali tega zavarovanja.

Po skoro štiriurnem zborovanju zaključil predsednik dr. Ant. Medved občni zbor, se zahvali skupščinarjem za velikansko udeležbo, s katero so pokazali, da spoštujejo in ljubijo našo edino obrambno družbo sv. Cirila in Metoda, ki slavi letos svoj 25 letni jubilej.

»Hišni gospodar me sem pošilja, milostljivi gospod«, je dejala žena, »moramo se baje preseliti, to hišo bodo podrli in zidali novo.«

Urban je zatrepetal, obledel in ni spregovoril ničesar. Strela z jasnega neba bi ga ne bila tako prestrašila. Ni odgovoril ničesar, gledal je na postrežnico z izbuljenimi očmi.

»Milostljivi gospod«, je vprašala boječe, »kaj bomo tedaj storili? Hočem iskati stanovanje?«

»Stanovanje? Kakšno stanovanje?« zbruhnil je za trenutek ves jezen, »čemu stanovanje? Ne preselim se!«

»Ali, milostni gospod«, pripomnila je žena, »hišo bodo podrli!...«

»Naj jo podero — ne preselim se«, kričal je in tolkel z bergljo ob tla. »Povejte to gospodarju.«

»Ali, milostljivi gospod...«

»Dosti; kar pojdite«. In pokazal je z bergljo na vrata.

Ko je zaprla vrata, je na novo vzkipe njegov srd: Seliti se? Preč? Zakaj naj zapustim to stanovanje? Ali sem kak lump? Ali ne plačujem redno? Kdo me more izgnati?

Zagledal se je zopet na nasprotno mile predmete. »Te zapustiti? Ne, nikdar. Zakaj bi jih zapuščal? Ali me morejo vreči na ulico? Ne morejo. Rajše plačujem več... Ah, hišo hočejo podreti... Čemu to? Čemu novo stavbo...«

Pa saj si premisli... Takl načrti! Podreti hišo in postaviti novo... Premisli si gotovo...«

Mlada gospa v nasprotnem oknu je dvigala dete in ga poljubovala.

Tesen čut se je prikradel hromcu v srce. »Zakaj mi hočejo vzeti to edino, kar me veseli in tolaži?« je izpregovoril tiho in bolestno. »Kaj hočem od sveta? Ničesar, samo naj me puste v miru... Kam naj bi šel? Kaj bi delal drugje? ... A kaj, če me vendar le vrže ven?«

To vprašanje ga je zbolelo in mu napolnilo du-

šo z obupom. Gledal je na nasprotna okna, na streho, topol, lastovke v gnjezdu in strašna bolest mu je stiskala grlo.

Predstavljal si je drugo stanovanje, kjer bi ne videl nobenega teh znanih predmetov — oči so se mu napolnile s solzami. Ni si mogel tega misliti... »rajše pojdem«, je zašepetal žalostno...

In zopet je gledal ven... misli so se mu razjasnile.

»Morebiti se lahko to tako poravna. Mogoče vendar le pojde kako... se je tolažil.

Prišla je postrežnica... ni pomoči, mora se preseliti. Poslal jo vnovič h gospodarju, ponudil mu večje plačilo... zastoj — hišo bodo podrli...

»Ne preselim se«, razvnel se je, »ne in ne! Živega me od tod ne odneso!«

Nekaj groznih tednov je preživel sedaj hromec. Obup, žalost, breznadejnost, jeza, melanholija so se preganjale neprestano v duši njegovi in zapuščale vidne sledove, na njegovi zunajnosti. V tem času se je namah postaral za nekoliko let. Postrežnica in njen mož nista smela spregovoriti niti besede. Bil je nepretrgoma razdražen v največji meri. V nočeh brez spanja mu je stopalo živo pred oči njegovo sedanje stanje — bolest njegova je bila brezmejna. Zdaj je jokal žalosti kakor dete, zdaj krl cel svet. A kadar je v nočni tišini zaslišal plakanje otrokovo z nasprotnega okna, je mislil da mu mora počiti srce. Skril je glavo pod odejo in grizel obupno blazine...

Postrežnica in njen mož sta opazovala njegovo strašno stanje in spremembe na njegovem obrazu in menila sta, da je to začetek blaznosti in da odneso gospoda odtod najbrž naravnost v norišnico...

Približal se je dan selitve...

Noč pred tem dnevom je bila najstrašnejša in najboljstnejša, kar jih je kedaj preživel...

Naslanjač in berglje sta stala poleg postelje; zgodaj zjutraj je prilezel z velikanskim trudom iz postelje do naslanjača, zapeljal k vratom in jih zaprl.

Nato se je zapeljal h oknu, odprl ga na stečaj in gledal ven... Razmaknil je cvetice...

Bilo je megleno tesno jesensko jutro. Povsodi še vse tiho. Slišal je samo žalostni šepet topolovih listov in za trenutek stok deteta v nasprotni hiši. Na bližnjem stolpu je bila ura šest.

Bilo mu je tesno, a vendar nekako prijetno. Po noči mu je prišla neka misel v glavo...

Čez nekaj trenutkov je slišal odpiranje vrat. Potem se je ozvalo trkanje...

»Milostljivi gospod«, se je slišal glas postrežnice, »gospodar in postrežki so tu, hočejo vas preseliti!«

Zasmejal se je hudobno. Odgovoril ni ničesar, oprl se z vso silo z jedno roko na bergljo, z drugo na okno in vstal.

»Gospod Urban«, se je oglasil zunaj možki glas, najbrž gospodarjev, »odprite, ljudem se mudi!«

Opirajoč se na bergljo, se je stegoval na okno.

»Jezus, Marija«, se je križala zunaj postrežnica, »mogoče je mrtev! Saj vendar sicer tako lahko spi. In vrata so danes zaklenjena!...«

Tolkli so na vrata.

»Tako, počakajte«, se je ozval, da bi jih pomiril. Sedel je že na oknu. Nasproti so ravno odpirali okna. Videl je mlado rudečelaso gospo v beli toiletti. Poljubovala je svoje dete... Na nasprotno streho je priletelo nekaj vrabcev in so cvrčali na ves glas... Pri uradnikovih je videl v kuhinjo do ognjišča, kjer je služkinja delala ogenj.

Udarci na vratih so se ozvali znova.

»Gospod Urban«, je klical gospod, nejevoljen, »ne norčujte se iz mene. Odprite!« je zapovedal.

Tako je jel zopet razbijati.

A hromec je pogledal še enkrat na vse, kar je imenoval svoj svet in se vrgel z glavó naprej iz okna...

Mlada gospa nasproti je opazila njegov pad in kričala groze. Deček se je ustrašil in zaplakal...

Štajerske novice.

Občni zbor celjskih podružnic Ciril-Metodove družbe se je vršil sinoči ob znani celjski udeležbi v gostilniških prostorih „Narod. doma“. Novi odbor ženske podružnice je sledeč: predsednica gospa Ela dr. Kalanova, podpredsed. gospa Diehlova, tajnica gđc. Melanija Sernečeva, blagajnica gospa Minka Detičkova, odbornice gospodične Kopačeva, Dolinarjeva, Gregorinova in Hrašovecova. Pregledovalki ste gospe dr. Kukovčeva in dr. Karlovska. — Odbor moške podružnice je sledeč: predsednik dr. A. Dolar, namestnik dr. Koderman, tajnik Miloš Stibler, blagajnik dr. Š. Hrašovec, odborniki K. Vargazon, dr. Zdolšek, Rudolf Stermecki in dr. Lipold. Pregledovalca sta Prica in dr. Kalan. Obširno poročilo o zanimivem zborovanju še priobčimo.

Iz Celja. V priporočilo slovenskim potnikom, ki pridejo semkaj, vpije postrežek hotela pri „belem rolu“ okrog kolodvora „heil, heilo“. Ali se hotelovo vodstvo nič ne briga za to, kakeljudi ima nastavljene?

Čukarsko junaštvo se je zopet izkazalo pri včerajšnjih naborih v Celju. Drameljski narodni fantje so se pripeljali v Celje z vozom, okrašenim s slovenskimi trobojnicami. Čuki iz Št. Jurja ob J. ž. pa so jim voz in zastave pomazali z blatom. Kaplan Žgank, ponos vam mora polniti srce!

Imenik volilcev za občinske volitve na Teharjih je od včeraj naprej razporežen. Opozarjamo vse slovenske volilce, da si pogledajo, ali so v njem ali ne. Nemškutarji se silno trudijo, da bi si gospodarstvo v občini obdržali še nadalje.

Umrli je v Gaberju pri Celju trgovčeva žena Elizabeta Walzer. — V Štorah je umrl gostilničar F. Lokošek.

Zbesnelost avtomobilistov se mora že imenovati to divjanje avtomobilov po državni cesti, kar ste že parkrat upravičeno grajali v vašem listu. Pretekli velikonočni ponedeljek so vam skozi Frankolovo dirjastili avtomobili drug za drugim s tako naglico, da se je bilo bati, da ga bo podrl zračni puh. Tu ti dirja tostran ceste eden avtomobil, onostran drugi, da moraš zelo paziti, da se srečno izogneš o pravem času. Velikonočni ponedeljek dopoldan je vozil eden avtomobil tik stare šole. Nesreča je hotela, da je iz nadučiteljevega stanovanja priletel graščinski pes, katerega je avtomobil pod se potegnil. Uboga žival se je potem dve uri mučila, predno je poginila. O mraku pa je neka dama viteško vstrelila iz avtomobila na psa pri Rojčevem mlinu, katerega sicer ni zadela, a malo je manjkalo, da ni zadela sosedove gospodinje Kristine Pristovšek. — Predlanskim je podrl avtomobil šestletnega dečka Antona Jamniškega ter ga povlekel za nekaj korakov naprej. Avtomobilist je po aristokratsko kavalirski maniri pobegnul, ne da bi poravnal kako odškodnino, ker je moral oče otroka odpeljati k zdravniku. K sreči so bile poškodbe samo lahke, a ta strah bi bil lahko otroku povzročil — božjast. Res, pravo čudo je, da se ne dogaja več nesreč, ko hodijo šolarji mnogobrojno po cesti ali mala deca iz bližnjih hiš. Politične oblasti ščitijo avtomobiliste in celo potom okrajnih šolskih svetov ukazujejo, da se naroča šolarjem, in po njih priprostem ljudstvu, da naj ne kažejo nikake sovražnosti napram avtomobilistom. Za vraga, kdo pa ščiti ljudstvo proti tej zbesnelosti! Ali ne obstoje res nikake odredbe, da morajo avtomobili voziti s primerno hitrostjo? Arogantnost in brezobzirnost kažejo avtomobilisti pri srečavanju vozov. Koliko nepravil se je že zgodilo, ko se je splašala uprežna živina. Čital sem v neki pesmi iz avtomobilskega strokovnega lista „Auto“, kjer se avtomobilist naravnost norčuje iz nezgod, ki jih povzročajo avtomobili s svojim smradljivim puhom, dviganjem prahu in dr., ki zadevajo občinstvo, a njega nikdar ne. Ta njegova brezobzirnost se kaže povsod v dejanju. S tako naglico se vozijo avtomobili, je razvidno iz tega, da se celo plašne kure — ki hitro zbeže pri vsakem šumu, ne morejo izgbati, da jih povražajo avtomobili. Kako odpomoči tej razvadi divjega dirjanja. Na stroške avtomobilistov naj bi se postavile table ob cestah s svarili proti nagli vožnji. Ako se mora držati navaden voznik cestnega reda, naj se ga držijo še avtomobilisti. Seveda navadnega voznika se lahko zaloti in kaznuje, avtomobilista naj pa — vrag lovi.

Iz Gornjegagrada. Kakor lačen pes na kost tako čakajo naši klerikalci, kedaj se jim bo ponudila prilika, spraviti kekega naprednjaka v nesrečo. Značilen je slučaj Kelčevega sina. Fant je bil nekoliko vinjen, ko je nesel pošto iz Gornjegagrada, in ni imel svoje obleke povsem v redu. Ko je gornjegrajski kaplan o tem izvedel, je začel takoj letati od hiše do hiše in res je dobil nekaj starih žensk, ki so se bile „pohujšale“ ob pogledu na Kelca. Fant je dobil 5 dni zapor. Kdor je pa potem čital klerikalne liste o tem dogodku, bi moral misliti, bogve kako hudodelstvo je napravil!

Iz Gornjegagrada. Ko je Grebenc zvedel, da je Kelčev sin dobil — pet dni zapor, je kar divjal. Seveda, če bi ga sodil sam, potem bi mu

nekaj mesecev ne odišlo. To ve v Gornjem gradu vsak otrok. Naj se zaslíjšijo uradniki ckr. sodišča, kaj je vse govoril vsled te obsodbe in kaj je vse odredil, potem bo ckr. okrožno sodišče lahko dobilo nov dokaz o pristranosti svetnika Grebenc. To pa povemo na ves glas: „Dokler bo paševal Grebenc v Gornjem gradu, toliko časa ne bomo imeli zaupanja v sodnijo.“

Iz Gornjegagrada. Svetnik Grebenc bi moral biti tudi sojen po tistem paragrafu kakor Kelc. Perice na Dreti so ga videle, kose je kopal čisto nag, kakor ga je bogustvaril. Priče na razpolago. Torej enaka pravica za vse!

Jela Keller. Opozarjamo občinstvo na zelo zanimivo predavanje ravnatelja g. H. Schreinerja ob priliki „Zvezinih“ zborovanj. Ob 3. uri popoldne na občnem zboru „Zaveze slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem“ bode razpravljalo o Jeli Keller, gluho-nemi in slepi deklici, katera si je pa v kljub tem hibam pridobila mnogo znanja in je celo pisateljica. Ta izredni slučaj so premotrivali dušeslovci in vzgojevalci in gotovo moramo biti hvaležni pedagogu Schreinerju, da nam govori o duševnem razvoju sedaj 30 let stare Jele Keller. Ker bo predavanje zanimivo ne le za učiteljstvo ampak tudi za stariše in sploh za vsakogar — vstop je prost — je želeli mnogobrojne udeležbe. Tedaj na belo nedeljo ob 3. uri popoldne v celjski Narodni dom.

Imenovan bo za kornega poveljnika v Gradcu na Potiorekovo mesto sedanji poveljnik 44. deželno-br. divizije v Inomestu, FML Schikofsky. — V Zidani most je imenovan za poštnega kontrolorja oficijal Alfred Gschiel iz Gradca. Nemec seveda!

Ustrelil se je v Rečici, občina Sv. Krištof pri Laškem trgu, znani živinski prekupec in mešetar Žoltar, po dom. Govec. Vzrok je neznan. — V Gradcu se je vstrelil pešec bramb. polka št. 3 Franc Kukovec iz strahu pred kaznijo. V jesen bi bil doslužil vojake.

Umor v prepiru. V Jagričevi gostilni blizu Podsrede se je sešlo na Velikonočni ponedeljek več kmetov. Pri tem sta se sprla posestnika Preskar in Kovačič, med katerima je bilo žestaro rodbinsko sovraštvo. V jezi in razburjenosti je zgrabil Preskar za bajonet svojega sina, ki je bil ravno na dopustu, in je Kovačiča tako zabodel, da je umrl.

Škrlatica. V Ormožu ste nemška in slovenska ljudska šola zaprti — zaradi škrlatice v okolici.

Iz Št. Janža pri Vuzenici. Živo nam je še vsem v spominu, kako le lani za časa volitev g. dr. Verstovšek begal po našem „zelenem“ Pohorju, in ljudstvu obetal nebesa (na zemlji), če volijo njega. No, zvoljen je sicer bil, toda kolikor nam znano, doslej še ni za svoj volilni okraj izposloval niti najmanjše dobrote, temveč vedno le tolažil svoje volilce na shodih s praznimi frazami, kakor je to sploh navada gospodov njegovega najnovejšega prepričanja. Izreči pa moramo javno zahvalo g. V. Jezovniku, ki je klubu svojemu rahlemu zdravju vedno potegoval za svoj volilni okraj in nam tudi sedaj posređoval podporo zaradi lanske toče. Več prizadetih kmetov.

Roditeljski sestanek. V Čadramljah se je priredil dne 20. marcija po daljšem odmoru zopet roditeljski sestanek, ki se je za slušatelje in prireditelje enako zadovoljno obnesel. Ker je trtna naš tudi v takajšnji okolici svoje „delo“ že storila, začelo si je ljudstvo uničene vinograde obnavljati. A že pri rigolanju so se delale napake, katerim je v letošnji mokri zimi sledila kazen kar za petami; več posestnikom se je speljal namreč ves zrigolan svet v dolin in uničen je bil na mah trud cele jeseni in cele zime. Da bi se ljudstvo obvarovalo v bodoče pred takimi nezgodami, naprosil je domači šolski voditelj, kateremu so se prizadeti posestniki prihajali tožiti in za svet povpraševati, p tovalnega učitelja g. Goričana, da bi prišel in poučil ljudstvo, kako naj pravilno izvršnje posamezna dela pri obnavljanju vinogradov, da se izogne napak in škod. Gosp. Goričan se je temu vabilu radovoljno odzval in zgoraj omenjenega dne svojo nalogo častno rešil. Hvala mu! — Da je ta predmet imel privlačno silo, pač ni treba posebej omenjati; bilo je iz šolskega okoliša z malimi izjemami zbrano vse, kar ima le količkaj vinograde; celo iz sosednega Keblja so prišli vinogradniški posestniki „v šolo“. Razen časuprimernega praktičnega gospodarskega pouka slišali so zbrani stariši — seveda večinoma očetje — še imenitno razpravo g. učitelja Kerhlinka, kako naj navajajo deco k štedljivosti. Na iz vsakdanjega

življenja vzetih vzgledih je tovariš predavatelj primerno ožigosal vse mogoče načine zapravljivosti ter priporočal vsepovsod pravo štedljivost. Mladina se pa mora — kakor vsake druge čednosti — vaditi, kajti česar se Janezek ni učil, tega tudi Janez ne zna!

H koncu še bodi omenjeno, da bomo na prihodnji roditeljski sestanek, ki se bo vršil meseca junija, povabili osobito matere, katerim bode govorila na srce gospica učiteljica Gorjakova o jako primerni temi, — koje pa še sedaj nočemo izdati.

Slovenci!! V mariborskem slovenskem gledališču se igra na belo nedeljo 3. aprila t. l. tridejanka veseloigra »Klofuta za stotisoč frankov.« Začetek točno ob 8. uri zvečer. Slovenci!! Vsi v slovensko gledališče!!

Druge slov. dežele.

a Žarek pravičnosti pri celovski c. k. pošti. Na pritožbo dr. Toneta Gosaka na c. k. pošto ravnateljstva v Gradcu, katero smo nedavno objavili v našem listu in je vložil v tej zadevi interpelacijo državni poslanec Ivan Hribar, je odgovorilo pristojno pošto ravnateljstvo naslednje: An Wohlgeboren Z: 13000/III. Herrn Dr. Anton Gosak Graz, am 21. März 1910. Advokaturskandidat

in
Klagenfurt
Kramergasse Nr. 1. Bescheid
In Erledigung der Beschwerde vom 11. Jänner d. J. betreffend die in deutscher Sprache erfolgte Ausfertigung des im Anschlusse rückfolgenden Aufgabescheines über die am 10. Jänner d. J. beim Postamte Klagenfurt 1 aufgegebenen slovenisch adressierte rekomm. Briefsendung wird mitgeteilt, dass gegen das an diesem Verlosse schuldtragende Postorgan entsprechend vorgegangen wurde. Gleichzeitig wurden die in Betracht kommenden Dienstorgane strengstens angewiesen, künftighin die Ausfertigung von Aufgabescheinen stets conform dem Wortlaute der Adresse der bezüglichen Sendungen zu bewerkstelligen.

Der k. k. Präsident
Pokorny mp.

Pošto ravnateljstvo je postopalo pravilno, grajalo nezakonito postopanje poštnega uradnika v Celovcu ter ga kakor se izjavlja primerno kaznovalo. Doslej je vse v redu, a čudno je naslednje: V isti sapi, ko c. k. pošto ravnateljstvo v Gradcu graja postopanje poštnega uradnika, ker je na slovensko pismo izdal nemški oddajni list rešuje čisto slovensko pisano pritožbo v nemškem jeziku in stori s tem ravno isto kaznivo rešitev postave kakor dotični poštni uradnik, katerega je radi tega kaznovalo. Samo po sebi se razume, da prizadeti gospod tega ne more prezreti in je v tem oziru že storil potrebne korake, da se pouči c. k. pošto ravnateljstvo v Gradcu o dejstvu, da mora spoštovati pravice slovenskega jezika v ravno isti meri kakor subalterni poštni uradnik v Celovcu.

a Slovensko gledališče v Ljubljani. V zadnji seji je dež. odbor kranjski baje prepustil slov. gledališče tudi za prihodnjo sezono „Dramatičnemu društvu“ pod pogojem, da je gledališče dvakrat v tednu klerikalnemu „Ljudskemu odru“ na razpolago.

a Narodno-radikalni starešine iz vseh slovenskih pokrajin imajo letos o binkošti I. shod v Ljubljani.

a Ljubljanska „Glasbena Matica“ namerava prirediti 5. maja vsled prošnje damskega odbora za Strossmayerjev spomenik v Zagrebu tamkaj koncert, katerega čisti dobiček je namenjen zakladu za Strossmayerjev spomenik.

a A. Zolotarev, stalni korespondent v Moskvi izhajajočega „Ruskega Slova“, ki je razširjeno v 800 000 izvodih in pisano v naprednem duhu, je prišel v torek v Ljubljano in se tam stalno nastani.

a Posojilnica in hranilnica v Podgradu v Istri, ki je članica Zadružne Zveze v Celju, je imela l. 1909 denarnega prometa K 1.698.248'50. Čistega dobička je bilo 1714 K 29 vin., rezervni zaklad znaša 20.556 K 16 vin.

a Slovensko gledališče v Ljubljani je včeraj končalo letošnjo sezono z opero „Sabska kraljica“.

a Telefonska zveza Gorica-Kormin-Videm se odda danes javnemu prometu.

a Podružnica klerikalne „Gospodarske zveze“ v Trstu razpošilja na razne slovenske trgovce, in to celo na odlične narodnjake, laška pisma. Brez komentarja!

a Skozi podstrešno okno k ljubici hodil je ogljar Periz v Trstu. Ljubica njegova je bila lastnica neke tolerančne hiše. Ko je v torek popoldne zopet lezel k oknu, se mu je na strehi noga spodrsnila in padel je na kameniti tlak ter bil takoj mrtev.

a Zvišana kazen laškega rogovileža. Ker sta ob priliki demonstracij za slov. šole v Trstu dne 5. dec. na Slovence streljala, sta bila obsojena mazzinijanca Magrini na 10 in Cosmini na 2 mesca težke ječe. Na pritožbo drž. pravdnika je višje dež. sodišče v Trstu zvišalo Magriniju kazen na 16 mesev.

a Burja in vlak. Burja je divjala včeraj tudi v daljni okolici Trsta. Pri Milju, postaji na progi Trst-Poreč, je prevrgla del osebnega vlaka. Pravijo, da je nekaj mrtvih in ranjenih, prvih baje trojica, drugih pa veliko večje število. Na mestu, kjer sicer ne divja huda burja, je prišel vlak v vrtnec, ki je vzdignil eden voz, kateri je potegnil še druge za seboj. Na vlaku je bilo 150 ljudi. Promet je prekinjen.

a Strašna burja v Trstu. Po zelo mili zimi in krasnih velikonočnih praznikih se je po celem Slovenskem vreme naenkrat izpreverglo. Po mrzlejših pokrajinah je začel padati sneg, pritisnil je občuten mrz, po toplejših krajih, kamor računamo seveda tudi Trst, je pa izbruhnila stara nadloga — ostra burja. Včeraj v jutro je začela po tržaški okolici briti burja kakor že davno ne. Temperatura je takorekoč čudno padla in vihar je brzel po 70—80 kilometrov na uro. Začasno je nalezaval suh sneg. Proti poldnevu je nastala burja celo tako močna, da je predivjala po 96 kilometrov na uro, najhujši piš pa, ki so ga opazili je imel 124 kilometrov hitrosti. Morje je silno razburkano in bati se je bilo, da se bodo nekatere ladje v pristani odtrgale, vsled česar so jih morali z dvojno močjo privezati. Ladja „Phantasie“ se je siloma odtrgala po nekoliko vrveh, Lloydov parnik „Baron Call“ je pa odneslo s sidrišča. Promet je bil onemogočen. Na novem Franc-Jožefovem pristani je odnesla burja z nekoliko skladišč strehe. Razkrila je tudi tamošnjo električno centralo. Poškodovanih je tudi več ljudi, ki jih je metala burja po tleh.

Obrambni vestnik.

v Družbi sv. Cirila in Matoda je poslalo rodoljubna g. Mara Čokl v Št. Ilju pri Velenju raznega za šolo in za otroke uporabnega blaga in 6 K v odgovor „Cirilmetodariji“, kateri znesek se je nabral pri dražbi svinčnika od domačih gostov in velenjskih dijakov. — Kaj pa naši malčki v Mozirju? Stanka, Ciril, Marica, Ana, Dragica, Roza, Terezija pišejo: „Vsi srečni in veseli hitimo vam naznanjati, da nam je donesla tombola na velikonočni pondeljek celih 100 K, katere vam v kratkem pošljemo. Hvaležni smo vam, bl. g., iz srca za ljubezen, ko ste nam dokazali s svojim cenjenim pismom“ itd. Ti naši malčki postavijo, kakor vidimo, kmalu svoj obrambni kamen. Hvala častiti rodoljubki v Št. Ilju! — Hvala tebi, mala Stanka, in vrlim članom odbora malih tam v prijaznem Mozirju!

Po svetu.

Severni in južni tečaj odkrit. Posvetna slava je minljiva, si je vsakdo lahko mislil, ko je čital, kako neusmiljeno so »razkrinkali« učenjaka in raziskovalca Cooka in pa Pearyja. Že takoj iz početka je ves svet, ki se zanima za napredek in znanstvo, užičeno pozdravljal oba moža, o katerih ni bilo dvoma, da ne bi bila globoka misleca in kristalno-čista značaja, ki bi pač rajši vse pretrpela, nego prepuštila, da se njihovo slovitost ime le s senco kake laži, ki so jih jima začeli nekateri kmalu po zgodovinskem odkritju očitati, oskruni. Užaljena radi ljudske neumnosti, hudobije tovarišev in nadute nevednosti vseh vseučilišč sta izginila, umaknila sta se svetu. Seveda so njuni zavidni protivniki tolmačili to sebi in svetu kot sramoten beg lažnjivih goljufov. Ali ni bilo tako. Danes je dospela senzacionalna vest, da so se slednjič učenjaki katoliškega vseučilišča v Ameriki in katoliških univerz v Vovaninu (Löwen v Belgiji) in v Freiburgu v Švici izrekli, da so bili dokazi odkritja tečaja od strani Cooka in Pearyja nepobitni. S tem sta torej zaslužena odkritelja pred vsemi pametnimi ljudmi rehabilitirana. Odkrit pa ni samo severni tečaj, ampak tudi južni; bila sta namreč prispela oba naenkrat, vsak na svoje mesto, pa nista vedela, da je odkril vsak svoj tečaj. Ta zmotita je zelo verjetna, ker je na severnem tečaju jednako hud mrz. Po tem dejstvu je torej razjasnena ljutost s katero sta potnika pobijala drug drugega in se prepirala, komu gredo lovori. — Neka druga vest se

žuri, dokazati, da sta oba slavna moža Nemca. Eden se je pisal v Evropi Koch, drugi pa Baier. Iz Rima pa hitijo zatrjevati, da sta oba moža verna katolici, ki vestno opravljata svoje dolžnosti, Vemo, da morejo to biti tendenciozna zavijanja, a slave jima ne moremo kratiti. — Iz popisa potovanj izvadimo danes samo to, da sta oba pri svojem približevanju k tečaju opazila velikansko meglo dima, čemur nista vedela vzrok. Kmalu na to pa sta dognala, da pride in od vnetja, ki je nastalo zato, ker se tam drgne z zemskim planetom že tisočletja njegova — namazana os.

Nesreča v Ökörütu. Po dosedanjem uradnem poročilu je vsled požarja umrlo 275 ljudi, 60 je težko ranjenih in 200 se jih je rešilo. Podžupan szatmarskega komiteta je pa javil v Budimpešto, da je poginilo deloma v drenju deloma v ognju 239 domačinov in 46 tujcev. Od 60 težko ranjenih jih je, kakor trdi on, že tudi umrlo 23. Vseh skupaj je še sedaj 20 med življenjem in smrtjo, dočim so drugi boljši. Oblasti ne zadene nikaka krivda, ker so dovolile samo to, kar so dovoljevale leto za letom, namreč, da se sme vršiti zabava v onem skednju. Če je kdo kriv, je občinska oblast, ki je podstrla višjim neizpremenjeno prošnjo. Skrb za ranjence je vzorna. Dosedaj se je dognalo, da je šestdeset rodovin zelo potrebnih pomoči. Značilno je, da je izmed mitvecev največ otrok in mladih žensk, dočim so rešeni z malimi izjemami moški.

a Poneverjenje v Sofiji. Te dni so odkrili v Sofiji veliko poneverjenje. Občinski uradnik Ceko Ivanov je pobiral razne občinske obveznice in jih je unovčeval pri neki banki. Cela vsota presega nekako 10.000 kron. Poneveritelj je izginil in ga najbrže zastoj iščejo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

NEGUŠ MENELIK — UMRL.

Rim, 1. aprila: Kakor poroča »Agenzia Stefani« iz Abdis Abebe, je poročilo o smrti neguša Menelika neresnično. Njegovo stanje je nespremenjeno. V deželi vlada mir.

SPREMEMBA DNEVNEGA REDA.

Praga, 1. aprila: Parlamentarna komisija čeških agrarnih poslancev v državnem zboru je imela pod predsedstvom posl. Udržala sejo, v kateri je sklenila sledečo brzojavko na predsednika držav. zbornice Pattaia: P. k. č. a. p. protestira najodločnejše proti vsaki spremembi dnevnega reda brez sklepa klubovih načelnikov. (Vlada bi namreč rada spravila čim preje na dnevni red znano 182 milijonsko posojilno predlogo. Enkrat je že doživela poraz v parlamentu, ker je hotela spraviti predlogo takoj na dnevni red. Op. ured.)

KUGA V ARABIJI.

London, 1. aprila: Tukajšnji listi poročajo iz Beiruta, da glasom uradnih obvestil ni napravila kuga in kolera tolikega pomora v Džeddi in Medini, kakor se je javilo, pač pa je na črnih osepnicah umrlo v Mekki 6.000 oseb.

EKSPLOZIJA V CHERBOURGU.

Pariz, 1. aprila: V pirotehničnem zavodu vojne mornarice v Cherbourgu je eksplodirala v delavnici dinamitna patrona, ki je povzročila silno škodo. Ponesrečil se ni nikdo. Vojaške oblasti sumijo, da je nekdo spravil patrono nalašč v delavnico.

VELIKANSKA STAVKA.

Berlin, 1. aprila: »Tagblatt« poroča iz Novega Jorka, da namerava stopiti v stavko 200 tisoč delavcev v jamah za rjavi premog. Delavci zahtevajo 5 odstotno zvišanje plače. Zaloge bodo zadostovale samo za 14. dni.

ZAKONSKA TRAGEDIJA.

Berlin, 1. aprila: V Charlottenburgu sta sklenila bančni uradnik Brust in njegova žena skupaj umreti. Odprla sta plin in se vlegla skupaj spat. Ko so sosede zavohali plinov duh, so siloma odprli stanovanje in našli moža mrtvega, žena je pa bila še živa. Prepeljali so jo v bolnišnico.

IZ GRŠKEGA.

Berlin, 1. aprila: »Morgenpost« poroča iz Aten: Minister za zunanje zadeve je naročil vsem grškim poslanikom v inozemstvu, naj se povrnejo v Atene.

Atene, 1. aprila: Kmečki nemiri v Tesaliji se nadaljujejo. V okraju Larissa so zaprli 40 kmetov in 3 duhovnike. Posestva veleposestnikov stražijo vojaki. Kmetje so hoteli mesto Larisso napasti in sežgati, a za načrt se je zvedelo in je vojaštvo zabilo njegovo izvršitev.

Tržne cene.

31. marca.

Dunaj: Zitna borza. Višja poročila iz Amerike in sprememba vremena je vplivala na zvišanje cen. Pšenica se je zvišala za 5—10 vin, oves in kornuza po 5 vin. Promet je bil skromen.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 158 do 160 v. mlade težke 167 do 168 vin., mlade, srednje 167 do 168 v. mlade, lahke 171—173 vin. Zaloga 28.203 komadi. Prignano — komadov, odgnano 190. Ostalo torej 28.013 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'56 pšenica za maj K 13'55, pšenica za oktober K 11'27, rž za april 8'55, rž za oktober K 8'49, oves za april 7'27, oves za oktober K —, kornuza za maj K 6'11, kornuza za julij K 6'26, ogrščica za avgust K 13'85. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence trdna, promet precejšen, pšenica v učinku za 10 vin višja, rž in oves trdno, ostalo nespremenjeno. Termini trdni. Vreme hladno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40¹/₄ do K 41¹/₄ za dobavo 40¹/₂ do 41¹/₄. Tendence trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 34.—, nova kampanja kron 26'55. — Tendence mirna. Vreme: hladno.

Budimpešta: mast svinjska K 194— nazmizna slanina 166'—.

Viktor Bevc, Celje

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edini narodni slikar in pleskar

Ravnokar so došli najnovejši čevlji spomladne sezone!

Vsakemu nudim priliko, da si v največji in prvi celjski zalogi čevljev kupi čevlje po najnižjih cenah. — Moški čevlji od 7 K do 24 K; damski čevlji od 4 K do 22 K; čevlji za otroke od 1 K naprej. Za obilen obisk se priporoča

Štefan Strašek

212 4-3

zaloga čevljev in potrebščin v Celju, Kayaška ulica.

Soba s pohištvom

(poseben vhod)

se takoj odda. Vpraša se: Dolgopolje št. 1, spodaj.

204 3-3

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Širite Nar. Dnevnik.

Nova vila in hiša z vrtom

in uta za kopelj ob Savinji, 7 minut od Celja se za 13.000 in 7000 kron prada. Naslov: F. Dolinar, Celje.

218 3-3

Svetovnoznani papir

za svalčice in stročnice, znamka „Abadie“, „Ottoman“, „King“ itd. dobi se pri tvrdki

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno.

Na debelo in drobno.

177 88-6